METSÄNOMISTAJA

Kilpailu vaatii erätaitoja, jotta pystyy syömään, kuivattamaan vaatteensa ja nukkumaan talvisessa metsässä. HEIKKI HAAVIKKO

ANTTI RAATIKAINEN

Umpihankihiihdon maailmanmestaruuden vei tänä vuonna kuvassa hiihtävä Finngrip Kuusamo. Nimestään huolimatta joukkueen jäsenet eivät ole kotoisin Kuusamosta vaan Uudeltamaalta ja Keski-Suomesta.

Brittihiihtäjä Richard Taylor (vas.) joutui turvautumaan kutsuvieras Jyrki Niemisen tulkkaukseen, kun ensiapurastin kysymyksiä ei ollut käännetty englanniksi.

Eräopasopiskelijat Jani Julkunen Rauman Kortelasta ja Tarja Salmi Akaasta ruotivat lauantain suoritusta leirinuotiolla.

Kilpailijat joutuivat lauantain hiihdon jälkeen itse rakentamaan leirinsä. Riu'ut ja polttopuut tarjosi Metsähallitus, muut varusteet piti itse kantaa.

Umpihanki on hiihtäjälle kuin meri purjehtijalle

Syötteen kansallispuiston tykkymaisemissa järjestetään vuosittain umpihankihiihdon maailmanmestaruuskilpailut. Hiihtäjälle umpihanki on vapauden lisäksi taistelua viimaa ja väsymystä vastaan.

PUDASJÄRVI (MT)
Umpihulluja nuo umpihankihiihtäjät.

Sitä mieltä ovat sekä MM-kisojen yleisö että osallistujat itse.

Kyseessä ei ole pelkkä hiihtokilpailu. Osallistujien on osoitettava paitsi kova kuntonsa myös hyvä yleistietonsa sekä suunnistus- ja erätaitonsa.

Hiihtokilometrejä kertyy 2–3 päivän aikana 40–60 ja vähintään yksi yö täytyy viettää metsäleirissä.

Tehtävärasteilla testataan tietoja. Vääristä vastauksista saa sakkominuutteja.

Lisärasteja kiertäneet taas saavat hyvitysminuutteja. Sunnuntain takaa-ajossa ensimmäiseksi maaliin tullut voittaa.

Voittajaksi voivat kuitenkin julistautua kaikki maaliin selvinneet.

Pakkasrajaa ei ole

Pudasjärven urheilijat on järjestänyt umpihankihiihdon MM-kisat jo 18 kertaa.

”Pakkasrajaa ei ole”, kilpailun perustajiin kuuluva **Heikki Haavikko** kertoo.

Eräänä vuonna pakkasta oli 37 astetta. Silloin huoltotiimi oli erityisen tarkkana, ettei kukaan lähde kisaan heppoisin varustein.

Perinteisillä hiihtomonoilla ei kannata lähteä kahdeksi päiväksi pakkaseen.

Ylivoimaisesti suosituin yhdistelmä on Nokian huopakumisaappaat ja Järvisen metsäsukset.

Reaaliaikainen seuranta

Vaikka vastuu luonnossa selviämisestä on kilpailijoilla itsellään, turvallisuutta vaalitaan myös paikantimilla.

Jokainen joukkue ja yksilöhiihtäjä kantaa mukanaan koiratutkaa, jonka avulla niin kilpailunjärjestäjät kuin kotiväki voivat reaaliaikaisesti seurata, missä hiihtäjä kulkee.

Jos kilpailija jää pitkäksi ajaksi paikoilleen, järjestäjät varmistavat, ettei hän ole loukkaantunut.

Tietämys palkitsee

Tänä vuonna ensimmäisellä tehtävärastilla piti arvioida etäisyys järven jäälle ja metsärinteeseen pystytettyjen merkkien välillä.

Noin kuudenkymmenen metrin etäisyys arvioitiin usein liian pitkäksi.

”Puun pituus näillä leveyksillä on noin 15 metriä. Jos sen hoksaa, arviointi on helpompaa”, Haavikko toteaa.

Ensiapurastilla kilpailijoiden piti laittaa kuvitteellisen ukkosmyrskyn runteleman telttaseurueen uhrit kiireellisyysjärjestykseen.

Luonnontuntemusta mitattiin marjoilla. Tunnistettavana oli muun muassa pihlajanmarja, karpalo, puolukka ja mustikka.

Turvallisuusrastilla kilpailijoiden piti haistella eri polttonesteitä ja arvata, mitä tankit sisältävät.

Sitkeys ratkaisee

Lauantain hiihto rasteineen on fyysisesti rankka, jopa kymmenen tunnin ponnistus.

Henkinen kantti mitataan yöllä, joka vietetään maastossa.

Leirissä ei odota valmiina kuin riukuja, joista kilpailijat rakentavat itselleen laavun ja pöllejä, joista hakkaavat polttopuita.

Makuupussit, sahat, kirveet ja lapiot kilpailijat kantavat rinkoissaan.

”Kilpailu vaatii erätaitoja, jotta pystyy syömään, kuivattamaan vaatteensa ja nukkumaan talvisessa metsässä”, Haavikko toteaa.

Osa eräopaskoulutusta

Erätaitoja testaamaan tulivat muun muassa Eerikkilän urheiluopiston eräopasopiskelijat, joilla umpihankihiihdon MM-kisoista selviytyminen kuuluu koulutusvaatimuksiin.

Viron Potut -nimisen joukkueen jäsenet **Antti Santala, Jani Julkunen, Tarja Salmi** ja **Leena Heikkinen** levittävät avaruuslakanan pressusta kyhätyn laavun lattialle ja valmistautuvat ryynimakkaraillalliseen kohentamalla nuotiota.

Kaakaotakin aikovat keittää ja nauttia – ilman terästystä, kuten tulevan eräoppaan kuuluukin.

Jäiset puut rätisevät ja kipinät sinkoilevat.

Reilun 300 kilpailijan ja noin 200 vapaaehtoisen järjestäjän leiri pimeän metsätien varressa on eränkävijöiden oma festivaali.

Silmät kostuvat savusta. Ehkä myös onnesta ja vapaudentunteesta. Väsymyksestä ainakin.

Ensi vuonna uudestaan?

Moni umpihankihiihtäjä on MM-kisoissa mukana vuodesta toiseen. Kymmenen kertaa osallistuneet ovat oikeutettuja umpihankineuvoksen arvonimeen.

Kouvolalaiselle kirkon suntiolle **Erkki Korhoselle** tämä vuosi on jo 12. kerta.

”Täällä ollaan osana luontoa”, hän pohtii.

Huovit-joukkueen nestori siteeraa suosikkikirjailijaansa Veikko Huovista: ”Onni on lämmin sukka kuivassa saappaassa.”

Sunnuntaina moni hiihtäjä miettii makuupussistaan kylmään aamuun kömpiessä, ettei enää koskaan lähde mukaan.

Jo saunassa urakan jälkeen mieli muuttuu: Ehkä sittenkin taas ensi vuonna uudestaan...

SUVI NIEMI

KANSALLISPUISTO-KIERROKSELLA

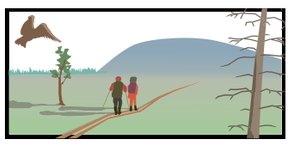

SYÖTE

Tykkykuusten kumartamat vaarat

Syötteen kansallispuisto sijaitsee Koillismaalla Pudasjärven, Taivalkosken ja Posion kuntien alueella.
Puiston pinta-ala 300 neliökilometriä. Koostuu neljästä alueesta: Syöte, Maaselkä, Latva-Korte-Kärppävaara ja Salmitunturi.
Perustettu vuonna 2000.
Erikoista alueella ovat tykkylumen peittämät kynttiläkuuset, vaaramaisemat sekä rinne- ja lakisuot.
Houkuttelee hiihtäjiä, maastopyöräilijöitä, patikkaretkeilijöitä ja hillastajia.
Viime vuonna Syötteellä kävi noin 37 000 ihmistä.
Lähde: Metsähallitus

Luvaton kelkkailu kuriin

PUDASJÄRVI (MT)
Umpihanki houkuttaa paitsi hiihtäjiä myös moottorikelkkailijoita.

Metsähallituksen erätarkastaja **Jani Suua** kertoo, että jonkin verran tehdään havaintoja luvattomasta kelkkailusta.

”Ummen kelkkailusta saattaa tulla ongelma, sillä siitä on tullut suosittua.”

Suuan mukaan kelkkailijat ovat kuitenkin sen verran häveliäitä, että pysyvät useimmiten puiston reuna-alueilla. Sallittua kelkkailu on valtion talousmetsissäkin vain kelkkaurilla.

Kansallispuistossa saavat ajaa moottorikelkoilla vain Metsähallituksen huoltomiehet sekä poromiehet poronhoitotöissä.

Vauhdin hurmaa omin voimin Syötteen kansallispuistossa voi hakea uusilta pyöräilyreiteiltä.

”Viiden vuoden aikana maastopyöräily on kasvattanut suosiota. Reittejä on jo noin 80 kilometriä”, suunnittelija **Vesa Simonen** kertoo.

Uusi hitti on niin sanottu läskipyörä eli paksurenkainen maastopyörä, jolla kelpaa huristella kantavilla keväthangilla.

SUVI NIEMI

Jätä oma ilmoitus – *kaiken varalta*
p. 020 413 2321
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi
MAASEUDUN TULEVAISUUS

VUOMET® Tienhoitolaitteet
Kahden Vuoden Takuu!
Kartioaurat
Alueaurat
Kärkiaura 16T
Vallileikkuri 8VS
Nopeat toimitus!
www.vuomet.fi
Vuomet Oy puh. 0400 208 824
050 300 7713 vuomet@vuomet.fi

MARKKINOIDEN KESTÄVIN LUMILINKO
KARHU/275
KOSKELO FOREST
HUIPPUTARJOUS
8200 € sis. alv.
8-SARJAN NIVELAKSELI
VELOITUKSETTA JA RAHTIVAPAASTI
HUIPPU-UUTUUTENA
KARHU
KLAPIKONEET
HINTA 7500 € sis. alv.
KAMPANJATARJOUS:
Ostaessasi klapikoneen saat kaupan päälle:
PUUNNOSTIMEN JA NIVELAKSELIN
ARVO: Puunnostin 800€, nivelakseli 150€
Katso lisää: koskeloforest.fi
MYYNTI Koskelo Forest Oy // www.koskeloforest.fi
Ville Koskelo 040 743 4526 / ville.koskelo@koskeloforest.fi
KOSKELO FOREST

JEPPE® KOIRANRUOAT
HELMIKUUN KAMPANJA!
Jeppe koiranruokasäkin ostajalle Jeppe Herkku-pussi kaupan päälle!
(kana tai saparo)
Kampanja-aika 1.2 - 28.2.2015.
TEHTY SUOMESSA MADE IN FINLAND
Jeppe tuotteet saatavana mm.
K-Maatalouksista kautta maan.
Katso lähin jälleenmyyjäsi www.biofarm.fi
BIOFARM